

Historieglimt 5

Frostaveien

Frostaveien er selvsagt oppkalt etter bygda Frosta i Nord-Trøndelag; et navn som har god klang i norsk historie. Der samlet Frostatinget seg med representanter fra hele Midt-Norge. Der ble det dømt etter Frostatingslova. Fremdeles heter det trønderske lagtinget Frostatings lagmannsrett. Det holder til i Trondheim. Frostaveien er i dag en vanlig boliggate på Lademoen. Likevel gjemmer den mange historiske hemmeligheter. Den strekker seg over arealet til de tre gårdene som tidligere lå her. Dersom vi følger nummereringen av husene i veien i dag så ligger den over gårdene Buran, Sundlands Minde og Lykkens Prøve. Den begynner ved parken på Buran der den gamle gården med dette navnet lå. Buran gård, gårdsnummer 9, bruksnummer 51, hadde navn etter gårdbruker Peter Buran fra Frol. Han gav gården navnet etter hjemgården sin ved Levanger. Tidligere het gården Francks Minde etter en tidligere eier. Ovenfor Frostaveien 3, den gamle margarinfabrikken, lå Sundlands Minde, der det nå er en parkeingsplass og der flere hele hus stod lagret da tunnelinnslaget for den nye Strindheimtunnelen ble bygd.

Sundlands Minde, gårdsnummer 9, bruksnummer 101, var en eiendom som lå på begge sider av Frostaveien og Gamle Kongevei. Den var lenge en bygselsplass under Rønningen gård og ble kalt Bjørnsplassen. Fra 1783 ble plassen drevet av Ole J. Sundland. Fra 1828 var det politibetjent Jens Sundland som drev bruket. Navnet skriver seg fra ham fordi han i 1839 fikk eiendommen utskilt og gav det sitt eget navn, Sundlands Minde. Tunet på den tredje eiendommen, Lykkens Prøve, gårdsnummer 9, bruksnummer 32, lå der hvor UFFA huset nå har vært i mange år. Lykkens Prøve var tidligere en plass under Rønningen gård. Da ble den kalt Scharffenbergplassen etter oberst Herman Scharffenberg som bodde der til 1809. På Lykkens Prøve bodde Strindas første ordfører, presten H. A. Angell. På Lykkens Prøve kom allerede i 1819 skoledistriktets første fastskole. I 1841 ble Eli plass gård innkjøpt til fastskole og skolen flyttet dit. På Lykkens Prøve ble det første ordinære kommunestyremøtet holdt den 8. november 1837; hjemme hos den første ordføreren. Han foreslo at gården skulle kjøpes av kommunen for å bli en videregående skole, men det ble nedstemt. Fra 1859 drev garver Nils Christian Ebbesen et stort bevertningssted på Lykkens Prøve. Fra 1874 ble gården utparsellert til tomter. I 1889 kjøpte kommunen 16 mål til tomter for arbeiderboliger og for ny hovedkirke for Strinda. Folk protesterte mot å ha kirka her. Derfor ble Strinda nye hovedkirke bygd på Moholt fordi det stedet lå mer geografisk sentralt i herredet.

Frostaveien har også spilt en viktig rolle i bydelens industrihistorie. På begge sider av veien lå hermetikkfabrikker som i mange år var en trygg arbeidsplass, ikke minst for kvinner. I Frostaveien 1 ligger bygget som i 1915

ble bygd for Trondhjems Canning and Export Company. Under den første verdenskrigen ble det etablert seks hermetikkfabrikker i byen. Fremdeles kan vi se bygningene til andre viktige næringsmiddelindustrier ved Frostaveien. Over mot Innherredsveien lå byggene til Trondhjems Preserving Company. Den var eldst blant hermetikkfabrikkene, grunnlagt i 1898 i Innherredsveien 61, der den var til 1987 da den flyttet til der Ladetorget er nå.

Mellom Frostaveien og Innherredsveien bygget Trøndermeieriet i 1925 sin store meieribygning, Innherredsveien 59b. Det ble senere Lademoen postkontor som også er nedlagt. Bak denne bygningen ligger i dag det nye Buran sykehjem og alderboliger. I Frostaveien nummer 3 lå i mange år margarinfabrikken A/S Rosendal Fabrikker, som ble grunnlagt i 1925. Den produserte kjente merker som Ducat, Glimt, Sailor og Trine margarin og matfettet Hvitveis. Senere var det brødfabrikk der. Både Frostaveien 1 og 3 var i flere år asylmottak. Nå er det stort sett leiligheter begge steder. Øverst i Frostaveien over mot Gamle Kongevei lå Dahls reperbane der Gamle Kongevei 27 og 29 ligger nå. Som alle reperbaner var det en lang bygning. Frostaveien er i dag preget av bolighus i mur.